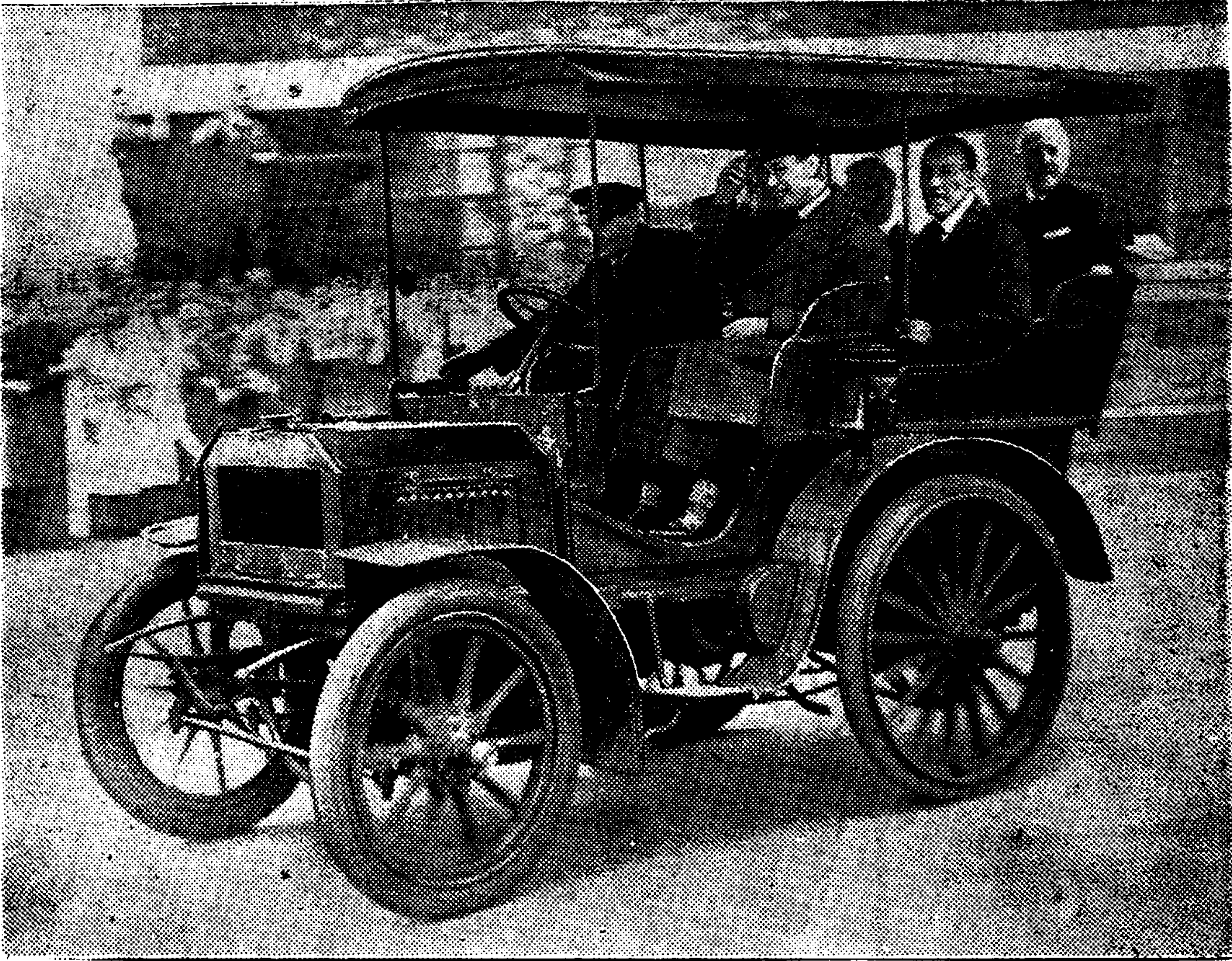
No. 2954 Woensdag 1 Juni 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

KONINKLIJKE WAGEN. Laatst bezocht Koning George van Engeland de Daimler fabriek te Coventry te zamen met de Luchtvaart Minister Lord Swinton. Bij die gelegenheid reed de Koning in de voor den Prins gebouwde wagen, welke toebehoorde aan zijn grootvader Edward VII.

Nederlandse Antillen of Curaçao

„Nomen est omen", zeiden de oude Rawelinen en in de meer moderne tijden sprak men van „What is a Name".

Wellicht zal het ook wel weer bij deze uitersten zijn, dat de goede weg in het midden ligt.

Een feit is zeker, dat de Nederlanders gaarne met namen sollen.

De huidige Minister van Onderwijs, met de zeer ongelukkige reputatie op spellingsgebied, doet er ook aan mee met de Nederlandse stedennamen. En Curaçao vooral heeft er in de loop van de geschiedenis een ruime deel in gekregen.

Wat is met de naam Curaçao zelf al gescharreld. En dan Curaçao als naam van een deel van 't Konnkrijk! De wetgever in Nederland bemoeide er zich mee met de nieuwe Staatsregeling en ook de Staten hier hebben deze aangelegenheid in de thans in behandeling zijnde begroting ter sprake gebracht.

De Heer Menkman heeft in het wekelijkse bijblad van de Avondpost van 1 Mei 1938 er ook enkele kolommen aan gewijd, waarvan we een en ander overnemen.

[illegible] medewerker der Nwe R'damse [illegible] met radicale neigingen verdedigde [illegible] tijd de stelling, dat wij de toevoeging Nederlands helemaal niet nodig hebben, omdat wij in de Grondwet met Indië niets anders kunnen bedoelen dan het Nederlandse gebied in Azië; ook de Engelsen zouden officieel slechts het begrip India kennen, zonder meer.

De Heer Menkman antwoordt daarop: Men kan de zaak ook anders zien. Er is voor de Nederlanders en Nederlandse onderdanen, in de overzese delen van het Koninkrijk thuisbehorend, niets kleinerends in gelegen, dat in de namen der oorden, welke zij bewonen, de saamhorigheid met het moederland tot uiting komt. En evenmin komt onze nationale waardigheid in het gedrang, wanneer wij, ook in de bewoordingen van art. 1 der Grondwet, erkennen dat er nog andere Indiën, Guyanas en Antillen bestaan dan de Nederlandse.

Waarom dus niet in de wetgeving, wel verre van de toevoeging Nederlands te laten vervallen, in Nederlands-Indië, die toevoeging op te nemen, ook in de namen der beide andere overzese delen van Hr. Ms. Rijk? Dus, waarom niet de namen Suriname en Curaçao te vervangen door Nederlands Guyana en de Nederlandse Antillen?

Met betrekking tot onze eilanden in de Caraibische Zee is een zodanige wijziging ter sprake gebracht bij de eerste behandeling der onlangs afgekondigde grondwetsherziening en de Regering heeft toen verklaard geen bezwaar te hebben; in tweede instantie echter is de naam Curaçao gehandhaafd, wat betreurd moet worden.

De samenvoeging van al de Nederlandse Antillen tot één bestuursressort, onder de naam Curaçao, dagtekent van 1845 (K.B. waarbij de eilanden losgemaakt werden uit het algemene Westindische bestuursverband), of 1848 (afzonderlijk Curaçaos regeringsreglement) en, wanneer er destijds een fout gemaakt is, dan mag het historische argument voor de bestendiging ervan vooral niet te zwaar wegen.

Hetgeen er vóór een verandering in de zin als boven te zeggen viel, lijkt heel wat gewichtiger. Men denke zich maar eens, dat in het moederland besloten werd, Nederlands Indië voortaan Java te noemen en daardoor alle inwoners tot Javanen te maken, dan wel de schijn te wekken, dat alle andere eilanden van de archipel onderhorigheden van Java zouden zijn. En dat zou geheel overeenkomen met wat men met betrekking tot ons eilandengebied in de Caraibische Zee gedaan heeft, terwijl de drie bovenwindse gedurende twee eeuwen een afzonderlijk bestuursgebied gevormd hadden, in geen enkel opzicht onderworpen aan het gezag van het Curaçaose gouvernement, d.w.z. aan dat van de drie benedenwindse eilanden.

Er is gesproken over de taalkundige moeilijkheid, dat de naam Nederlandse Antillen zich niet leent tot het vormen van afleidingen; alsof dit een argument van wezenlijke waarde zijn zou voor het behoud van de tegenwoordige.

Het bestuursgebied in kwestie heeft maar heel weinig gemeenschappelijks, dat als Curaçaos zou aangeduid kunnen worden, zonder gevaar voor verwarring met [illegible] Curaçao betreffende [illegible] kant kan er geen enkel bezwaar zijn tegen omschrijvingen als: het bestuur, de bevolking, de financiën enz. der Nederlandse Antillen. Ook zal niemand eraan denken bewoners van Aruba of Saba als Curaçaoenaars aan te duiden (of Curaçaoers zoals men in Holland wel eens schrijft).

Tenslotte is het in aangelegenheden als deze van meer belang hoe men daarginds, dan hoe men h.t.l. redeneert. Zowel de geschiedenis der afzonderlijke eilanden, als het regionalisme der eilanders, zou kunnen leiden tot de opvatting, dat er een gouverneur is van, voor en op Curaçao, die daarnaast ook nog de andere eilanden bestuurt en dat de inwoners van Aruba en de Bovenwindse Eilanden de toestand zó niet zien, zou niet met stelligheid beweerd moeten worden. In politiek opzicht zou derhalve een gouverneur van de Nederlandse Antillen een wel zo aantrekkelijke figuur zijn.

Wat er met betrekking tot de West, die voor de meesten onzer toch nog altijd zo weinig leeft, in Holland alzo kan worden uitgedacht, bleek o.a. uit een betoog van den reeds eerder genoemden medewerker der Nwe R'damse Courant, die de bestaande schrijfwijze van de naam Curaçao veroordeelde, als zijnde onnederlands en moeilijk te schrijven, van wege die cédille. Hij pleitte voor de spelling Kurasau.

Nu is Curaçao inderdaad niet Nederlands (evenmin als Aruba, Bonaire of Saba), maar een van de Spanjaarden overgenomen naam, die dezen blijkbaar van de Indianen afgeluisterd en phonetisch gespeld hebben; Kurasau echter is even weinig Nederlands en een puur bedenksel, zonder enige aanspraak op onze waardering en bovendien een verminking. Bij de spelling van voor ons vreemde plaatsnamen komt het er vooral op aan — en dit geldt wel zeer speciaal voor de in zwang zijnde namen — dat de uitspraak zo nauwkeurig mogelijk weergegeven wordt en wij mogen aannemen, dat dit met Curaçao het geval is; de Spaanse ç heeft een andere waarde dan onze s of z en de au wordt in het Spaans anders uitgesproken dan bij ons de au. Over dergelijke kleinigheden kan men wel heenstappen en aanvoeren, dat wij ook wel Cheribon schrijven, en niet Tjeribon, maar de gevallen staan niet gelijk. Curaçao heeft vier honderd jaar lang een zekere positie ingenomen tegenover het Spaans-Amerikaanse vasteland daar vlak in de buurt en de Curaçaoenaars hebben de invloed ondergaan der Spaanse taal. Zou men het hun — loyale onderdanen van H.M. de Koningin als zij desniettemin zijn — mogen aandoen een andere schrijfwijze in te voeren voor de naam van hun dierbare eilandje, daarbij tevens een andere uitspraak vaststellende dan die welke zij, op goede gronden, als de juiste beschouwen? Zou er ook maar sprake van mogen zijn dat die naam verhaspeld zou worden tot een waarmede zij, in hun omgeving, niet voor de dag zouden kunnen komen? En dat zonder enige betere reden dan deze, dat een zeker aantal in Holland gebruikte schrijfmachines geen ç hebben en dat Hollandse schoolkinderen misschien niet zonder voorlichting Curaçao goed zullen leren uitspreken!

Dat de kans op het aanvaarden van Kurasau door wetgever, regering, postadministratie enz. uiterst gering geacht mag worden, doet er niet veel toe; het bedenkelijke was dat in de moederlandse pers, deze schrijfwijze in volle ernst voorgesteld en met klem verdedigd werd. Aan de veel belangrijker kwestie der verandering van Curaçao in Nederlandse Antillen in de grondwet, is minder aandacht besteed.

Hadden onze Staten-Generaal die verandering aangenomen, dan zou het consequent geweest zijn meteen de naam Suriname te vervangen door Nederlands Guyana; in art. 1 der Grondwet zou dan het Koninkrijk omschreven zijn als omvattende het grondgebied van Nederland, Nederlands Indië, Nederlands Guyana en de Nederlandse Antillen, een lang niet kwade alliteratie. Ook aardrijkskundig en historisch is Nederlands Guyana helemaal niet verwerpelijk; ons gebied immers ligt tussen British Guiana en la Guyane française en, wat Abr. Crijnssen in 1667 op de Engelsen veroverde, was de kolonie aan de Surinamerivier, terwijl ons gezag zich tegenwoordig ver daarbuiten uitstrekt, over de gehele landstreek n.l. tussen de Corantijn en de Marowijne.

Ook van Guyana laten zich geen afleidingen vormen, waar echter onze buren in hetzelfde kustgebied geen last van schijnen te ondervinden. Doet het in de praktijk wel veel ter zake, of een inwoner van Brits Guyana zich a Demerarian noemt, een inwoner van Frans Guyana un Cayennais en een van Nederlands Guyana een Surinamer?

Moeten wij ons bij alle gelegenheden houden aan de grondwettelijke namen? Ik zou zeggen van niet.

Wie een brief schrijft naar Paramaribo, mag aan de naam der stad m.i. gerust toevoegen Nederlands Guyana; van 1865 tot nu toe is in regeringsreglement en staatsregeling Suriname steeds omschreven als omvattend het grondgebied „bekend onder de benaming van Nederlands Guyana" (zonder koppelteken).

En wat de eilanden betreft, zou ik er meer voor voelen een brief te adresseren naar Kralendijk, op Bonaire, Nederlandse Antillen, dan naar Kralendijk, op Bonaire, in Curaçao. Vreemdelingen storen zich natuurlijk helemaal niet aan onze grondwettelijke naamgeving, maar adresseren hun brieven naar Willemstad, Curaçao, Antillas Holandesas (Antilles hollandaises — Dutch West Indies), niet naar Willemstad, Curaçao, Curaçao.

Misschien dat de namen Nederlands Guyana en Nederlandse Antillen op de duur, niettegenstaande het conservatisme van onzen grondwetgever, in de practijk burgerrecht zullen krijgen in het verkeer tussen het moederland en onze West; de bewoners van onze twee Amerikaanse gewesten zullen er geen bezwaar tegen hebben. Zij hebben genden om de toevoeging Nederlands (al dan niet met een koppelteken) te misprijzen, als een kenmerk van onafhankelijkheid; eerder om die toevoeging te waarderen, als een bewijs van saamhorigheid met een nog altijd aanzienlijke Europese mogendheid.

Een Principiële Aantasting van het Huwelijk

Onlangs op een vergadering van Juristen te Amsterdam heeft een soc. dem. Jurist de Staat onbevoegd verklaard zich te mengen in de huwelijksverbintenis tussen twee personen. Hij erkende, dat het meest ideale huwelijk inderdaad dat huwelijk is, waar de band tussen man en vrouw voor het leven gesloten werd en hij erkende ook, dat het huwelijk een instituut — men spreekt in die kringen niet van het huwelijk als sacrament — was, waarvan de binding wederzijdse verplichtingen meebrengt, die van duurzame aard zijn. Maar hij ontkende met nadruk, dat deze verplichtingen door de Staat met dwangmaatregelen mogen worden afgedwongen. Wanneer de verplichtingen, uit de huwelijks-verbintenis voortspruitende, niet meer hun sanctie vonden in het geweten van man en vrouw, dan was er voor de Staat geen mogelijkheid en geen recht om die verplichtingen af te dwingen. Het heeft ons verbaasd, dat de verdediging van dit standpunt, nog wel in een echtscheidingsdebat, op deze bijeenkomst geen ernstige bestrijding heeft ondervonden. Want al kon deze jurist zich helaas hier beroepen op den vrijz. dem. senator Prof. Kranenburg, die inderdaad in 1932, tegenover minister Donner, ook reeds een dergelijk standpunt verdedigd heeft, toch was deze opvatting aan alle kanten fout. Zeker, in een pleidooi, kennelijk gericht tegen de plannen van minister Goseling, die onlangs in de Eerste Kamer heeft aangekondigd, dat hij binnenkort met maatregelen hoopt te komen om aan de huidige ontduiking van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, waarbij echtscheiding met onderling goedvinden plaats heeft, een einde te maken.

Immers men zou zich, althans van vrijzinnige zijde, een dergelijk standpunt nog enigermate hebben kunnen indenken, indien minister Goseling bijv. plannen had aangekondigd om aan de verschillende zedelijke verplichingen der echtgenoten, die thans zonder enige strafbepaling voor niet-nakoming in het B. W. zijn vastgesteld, een sanctie te verbinden. Zo staat er in het B.W. dat de man verplicht is zijn vrouw lief te hebben, haar te beschermen enz. Het zou mogelijk geweest zijn, dat een minister van Justitie, aan deze blote voorschriften, aan welker niet-nakoming geen enkele strafbepaling is verbonden, voortaan rechtsgevolgen ging verbinden. Wij kunnen ons voorstellen, dat men dan op een juristenvergadering ging betogen, dat de Overheid het morele recht mist, om waar het hier gold verplichtingen van goeddeels zedelijke aard, deze door strafbepalingen

BIJ SANTA ROSA'S EEUWFEEST

HONDERD JAAR BESCHAVINGSARBEID.

door Pater M. Latour.

I.

Voorafging aan de Stichting van de Parochie van Santa Rosa.

Iedere parochie heeft niet alleen zijn geschiedenis, maar ook zijn vóórgeschiedenis. Dat Santa Rosa in 1838 een parochie werd, betekent niet, dat er vóór die tijd geen aandacht besteed werd aan de toen reeds vrij talrijke bevolking, die bijna geheel katholiek was.

Wat dat katholiek zijn echter betekende, mag men opmaken uit een brief van hun eersten pastoor, de Z. E. Heer Putman, die tot de ontstellende ontdekking kwam, dat geen van de bijna vierduizend parochianen, die aan zijn zorgen werden toevertrouwd, het Onze Vader helemaal van buiten kende!

De mensen waren gedoopt en als ze hun laatste uur voelden naderen, lieten ze een priester roepen, om hen met de hulpmiddelen van de Kerk voor te bereiden op de dood. Die priesters moesten komen van de kerk van de H. Anna, de tegenwoordige kathedraal. Ze moesten een reis maken van soms uren lang, op een ezel, een muildier of een paard.

Het gevolg van deze primitieve toestand was, dat er Zondags zowat niemand naar de kerk ging. Van de vrijen waren er enige, die hun Pasen hielden en van de slaven zowat niemand. Kindercommunie bestond niet en huwelijken kwamen zelden voor.

Pastoor Niewindt, die in 1824 als Apostolisch Prefect hier kwam, ging twee jaar lang om de twee weken een keer de H. Mis lezen op Santa Barbara. Tegenwoordig is dit terrein eigendom van een fosfaatmaatschappij, maar toen was het een plantage, toebehorende aan George Curiel, gehuwd met Dorothea, oom en tante van „shon Nono", de huishoudster van pastoor Niewindt.

In Maart 1826 moest Mgr. Niewindt reeds wegens overspanning naar Holland en kwam in Juli 1927 terug met de E. E. H. H. van Lommel en van Leest. Deze laatste las toen bijna iedere Zondag op Santa Barbara de H. Mis.

Hieraan kwam een einde toen de plantage in 1834 van eigenaar veranderde en overging in handen van Jan Schotborgh, een protestant.

Op 21 Augustus 1835 en nog eens op 2 November 1836 diende Mgr. daarom een request in bij den gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhorige eilanden, om op eigen kosten een kapel of kerk te mogen oprichten in het oostelijk deel van het eiland, op een nader overeen te komen terrein.

Dadelijk ging hij op zoek naar zo'n terrein en probeerde het eerst met Kwartsje en Granbeeuw, maar beide pogingen mislukten, omdat de eigenaars ze niet verkopen wilden. Op 11 November echter van hetzelfde jaar 1836 kreeg Mgr. ten geschenke de toenmalige plantage Hors, waar wel geen huis op stond, maar die toch voorzien was van een zeer goede put en twee sterke dammen.

Er werd alvast in afwachting van antwoord uit Holland (de gezaghebber kon zelf niet beslissen) een hutje van maisstro gebouwd met vergunning van den gezaghebber Baron R. F. Raders, om de onwetenden in de christelijke leer te onderwijzen.

Als hoofd van de nieuwe parochie werd aangewezen den Z. E. Heer J. J. Putman, die 1 Maart 1837 uit Holland was uitgezeild en op 14 April hier aangekomen. Het eerste jaar heeft pastoor Putman de H. Mis opgedragen in de open lucht onder een boom, maar reeds het volgend jaar liet hij in acht dagen tijd een strokerkje bouwen, waar volgens de overlevering op 30 Augustus 1838 voor het eerst het H. Misoffer werd opgedragen. Ook het woonhuis van den pastoor was een strohut.

Deze datum is dus te beschouwen als de stichtingsdag van de parochie van Santa Rosa. De naam Hors is sedert dien in onbruik geraakt.

2.

Een kerk van maisstokken.

Dat dit Godshuis geen monument voor de eeuwen was, ligt voor de hand. Het ameublement was naar verhouding. Enige eenvoudige bankjes dienden voor zitplaatsen en de altaartombe was een ouderwetse klaptafel uit de pastorie. Zondags was er slechts één H. Mis en om de mensen beter in staat te stellen den priester te zien en het H. Misoffer te volgen, werd het altaar in de gaanderij gezet. Het was dus een echte openluchtMis en de mensen waren aan zon en regen blootgesteld. Dit schrikte hen echter niet af, want ze kwamen zeer goed op.

In de kerk van maisstokken werd gedoopt, getrouwd en catechismus gegeven, maar de eerste H. Communie voor kinderen had er niet plaats. Wel liet pastoor in die tijd vier maal mensen toe tot de eerste H. Communie, maar ze waren alle boven de vijf en twintig jaar. Deze ontvingen die H. Comunie in de kerk van Otrobanda.

Als Zondags de H. Mis geëindigd was, moesten de slaven direkt naar huis, maar de vrije mensen bleven om stenen te zoeken bij de Ronde Klip en 's middags gingen ze naar de stad om de benodigdheden te halen. Ook zochten ze hout bijeen om kalk te branden en brachten het naar Stofiel, een plantage toebehorend aan Antoine Maduro en gelegen bij Conuco Abao. Ook Maandags en Woensdags brachten vrije mensen stenen aan. Op de andere dagen van de week stonden de „shons", de plantage-eigenaars, voor dat werk enige slaven af. Sommige shons leenden hun ossenkarren.

Zo hielpen Hein de Windt, gehuwd met Emilia, shon van Noordkant; Johannes Welhous, gehuwd met Emilia, shon van Dominguito; Moses Penso, gehuwd met Julia, shon van Groot Sint Joris; Johannes Schotborgh, shon van Santa Barbara, dezelfde die geen H. Mis op zijn grondgebied duldde.

Eindelijk kwam er bericht uit het Moederland, dat bij Koninklijk besluit aan het verzoek van Mgr. Niewindt werd voldaan. De 14e Juni 1838 werd dit ter kennis gebracht van de respectievelijke overheid. De 20ste Juli volgde verlof om kalk te branden. Daarop begon het werk met moed en geestdrift en zonder een dag langer te talmen.

De mensen waren enthousiast en hielpen zoveel ze konden, door gratis de handen uit de mouwen te steken. Er werd aanstonds een kalkhoven gemaakt en toen deze gereed was, zette men het zware werk door van stenen zoeken. Er zat systeem in dat werk. Een groep van veertig à vijftig man trok er op uit. Als ieder een flinke steen te pakken had, ging het in processie naar het bouwterrein. Een liep er voorop met de nationale driekleur, of een of andere willekeurige vlag aan een lange stok; dan volgen de muzikanten, wie het meer om luidruchtige, dan welluidende muziek te doen is. Eén loeit op een koehoorn, terwijl enige anderen op stukken ijzer slaan zonder enige maat of regel. Daarachter volgen de mannen met hun steen op het hoofd.

Zo groot was hun ijver en blijdschap, dat ze geen ander loon aanvaardden dan een verversing, die de pastoor hun zo nu en dan aanbood. Op deze even primitieve als vermoeiende wijze werden alle stenen, nodig voor de bouw van een kerk, bijeen gebracht!

Pastoor Putman voorzag al spoedig dat „Hors" alleen niet voldoende was voor kerk, pastorie, school, enz. Daarom kocht hij op last van Mgr. de plantage San Francisco aan, welke grensde aan Hors.

Deze plantage had een stenen huis met een strooien dak. Tot er een nieuwe pastorie zou kunnen gebouwd worden, bleef pastoor Putman in dit gebouwtje wonen, dat later nog een tijd als school dienst heeft gedaan. San Francisco had verder nog een zeer goede put en drie dammen. Deze put bestaat niet meer; de bliksem is erin geslagen en hij moest gedempt worden. Op last van Mgr. werd door de slaven van Barber een nieuwe put gegraven, die nog bestaat. Hij is later met de gronden overgegaan aan het tegenwoordige Weeshuis.

Wordt vervolgd.

af te dwingen.

Maar hoe men in ernst kan betogen, dat de duurzaamheid van het huwelijk een zedelijke verplichting is van een zelfde aard als die, welke bepaalt dat de man zijn vrouw moet beschermen, is ons een raadsel. Immers de bepaling, dat het huwelijk een duurzaam karakter moet hebben, behoort tot 't wezen van 't huwelijk zelf. Zonder deze bepaling is het huwelijk een onding, dan is er van een huwelijk geen sprake meer, dan houden we niet anders over dan een z.g. vrije liefde, een kameraadschapverbintenis, of met welke mooie woorden men een dergelijke verhouding ook wil betitelen. Maar met een huwelijk, zoals Christus dit heeft ingesteld en zoals ook door de Christelijke Staat wordt erkend, heeft een dergelijke verhouding niets gemeen.

En zo ergens, dan zien we hier weer duidelijk gedemonstreerd, welk een inhoudloos woord de kwalifiatie is, welke Dr. Colijn eens toekende aan de vrijzinnigen, toen hij hen noemde „personen, die het christendom waarderen als traditie en daarom ook voor een brede basis van een christelijk kabinet in aanmerking kwamen." Deze vrijzinnige opvatting van het huwelijk heeft met het christelijk beginsel niets meer gemeen.

Een vrije liefde heeft met een huwelijk, laat staan een christelijk huwelijk, niets gemeen. Ook Pierson zeide het reeds: „Vrije liefde betekent ook de vrijheid om niet lief te hebben", welnu, tegenover deze opvatting staat lijnrecht het huwelijk, waarbij man en vrouw met elkander de verplichting aangaan elkander lief te hebben tot de dood.

De wetgever dwingt niemand een dergelijk huwelijk aan te gaan. Maar wanneer partijen vrijwillig voor de wet, een wettelijk huwelijk wensen aan te gaan, dan is de Overheid zedelijk en moreel verplicht te zorgen, dat zij maatregelen treft, dat het huwelijk wordt gehandhaafd, zoals zij het voorschrijft en heeft zij er voor te waken, dat partijen, in strijd met de wettelijke voorschriften, er niet het tegendeel van maken, wat de wetgever nadrukkelijk heeft bedoeld.

En hier komen wij tot de kern van het z.g. moderne huwelijk. Men gaat naar de burgerlijke stand om een z.g. wettelijk huwelijk te sluiten, maar men maakt beiden het voornemen, dat men de duurzaamheid niet erkent en dat men de dwang van den wetgever niet aanvaardt om eeuwig bij elkander te blijven. Dat huwelijk is een bedrog, want de verklaring, die men voor zich stilzwijgend aflegt, is in strijd met de daad, die men stelt. Het is een opzettelijk bedrog van de overheid en die zou men nu willen beletten, maatregelen te nemen zich nog langer te laten bedriegen?

Het is wel typerend voor de mentaliteit van velen in onze dagen, dat men voor deze dingen, die toch behoren tot de fundamenten van een samenleving, die steunt op goede trouw en beschaving, geen oog meer heeft.

Ons Burgerlijk Wetboek erkent met nadruk, dat echtscheiding nimmer door onderlinge toestemming kan plaats hebben. Deze bepaling werd vroeger ook door de vrijzinnigen van alle schakeringen als vanzelfsprekend aanvaard en geëerbiedigd. In onze dagen wordt zij echter door tal van vrijzinnigen niet alleen bewust en met overtuiging ontdoken, maar men gaat reeds zover om hen, die tegen dit euvel maatregelen willen treffen, het morele recht daartoe te ontzeggen. Men slaat het huwelijk van zijn ankers los en dan heft men nog dreigend de vinger op tegen de Overheid, die deze morele inzinking, welke ook een groot maatschappelijk gevaar inhoudt, met geoorloofde maatregelen wil tegengaan. En men construeert zelfs op een juristen-bijeenkomst de stelling, dat de Overheid de naleving van het grondfundament van het huwelijk niet mag afdwingen.

Gelukkig, dat minister Goseling zich van dit alles niets zal aantrekken. Maar zijn eigen weg zal gaan en naar wij vast vertrouwen, binnenkort met maatregelen zal komen, die ook het burgerlijk huwelijk weer in zijn waarde zal herstellen. Hij zal daarmee ook aan de burgerlijke samenleving een onschatbare dienst bewijzen.

POLITIEK ALGEMEEN OVERZICHT.

Het 34ste Eucharistische congres is Zondag te Boedapest besloten met een massabijeenkomst op de „Heldenplatz", waar het reusachtige openluchtaltaar en het geweldige kruis staan opgericht. Door talloze luidsprekers hoorde de gelovige schare een radioboodschap van Zijne Heiligheid de Paus aan. De Heilige Vader sprak vanuit zijn zomerresidentie Castel Gandolfo, en sprak zijn zegen uit over het Hongaarse volk en over de vele gelovigen van andere nationaliteit, die aan het congres deelnamen.

De laatste plechtigheid, waarmede het congres gesloten werd, was de indrukwekkende processie van de St. Stephans Basiliek naar het Heldenplein. Vele leden van het Huis Habsburg, leden van het kabinet, parlementsleden, vele hoogwaardigheidsbekleders en functionarissen liepen in de stoet mede. De Regent van Hongarije von Horthy was niet persoonlijk tegenwoordig, doch werd vervangen door de eerste minister von Imredy.

In zijn laatste rede, die Kardinaal Pacelli tot de gelovigen hield, zeide hij, dat er geen tijdperk in de historie aan te wijzen is, dat de kerk meer haar terrein moest beveiligen dan juist nu. Doch dit congres demonstreert weer een keer te meer, de eucharistische kracht en solidariteit door de gehele wereld. Met de woorden: laat ons de eucharistische boodschap in de gehele wereld uitbrengen, sloot Kardinaal Pacelli het congres.

En hiermee is gesloten een buitengewoon belangrijk congres, niet alleen wegens de schitterende godsdienstige plechtigheden en de reusachtige toevloed van congressisten, maar ook en vooral wegens het bijzondere karakter, dat men er aan heeft willen geven en het hoofdonderwerp, dat er bestudeerd werd. Mgr. Heylen herinnerde in verband hiermede aan het schrijven dat Z. Em. Kardinaal Seredi, primaat van Hongarije, op 26 Mei 1937 aan het Hongaarse episcopaat heeft gezonden en waarin Zijne Eminentie zegt, aan het Congres van Boedapest het bijzonder karakter te willen geven van universeel eerherstel en boete voor de godsdienstvervolgingen en de heiligschennissen, die in verschillende landen, door strijdende godloochenaars worden gepleegd.

De bisschop van Namen ging dan o.m. voort: Tegen de openlijke of de verdekte verloochening van de godsdienst, tegen de ongodsdienstigheid der maatschappij van onze tijd, tegen de officiele godloochenarij en godslasteringen, die de heendendaagse beschaving besmeuren, moeten wij de mooiste monumenten van godsdienst optrekken, en het geloof in Christus belijden.

„De liefde tot God en de liefde tot den naaste, is het onderwerp geweest, dat op het congres van Boedapest is bestudeerd geworden. Dit was het congres van de liefdadigheid, waarvan het thema zou kunnen samengevat worden met de woorden: „Eucharistie, band van liefdadigheid". Al de redevoeringen, al de predikaties, al de godsdienstige plechtigheden en al de verslagen in de afdeilngen, waren door deze leidende gedachte bezield en streefden naar dat enige doel."

Dit lag overigens geheel in de wens van den H. Vader. „Wij kunnen, zo zeide Mgr. Heylen, de straal van blijdschap niet vergeten, die het gelaat van den H. Vader verlichtte, toen wij Hem het thema van het congres mededeelden. „Liefdadigheid", herhaalde Zijne Heiligheid, „ja, daar heeft de wereld de grootste behoefte aan". En Hij herhaalde het nog in Zijn Kerstboodschap. „Liefdadigheid, liefdadigheid, ziedaar de grootste behoefte van deze tijd: men zou zeggen, dat de mensen elkaar niet meer kunnen liefhebben. Men hoort niets anders meer dan woorden van haat en van oorlog."

Het is dan misschien voor velen ook heel vreemd, dat we over dit zuiver godsdienstige congres schrijven onder 't algemeen politiek overzicht.

We moeten dit doen, omdat Duitsland, het land waar men het meest de mond vol heeft van kerk en politiek, weer aan dit zuivere godsdienstige feest, politieke tendenzen verbonden heeft, waarom dan ook aan de Duitse katholieken, die het Congres wilden bezoeken, moeilijkheden werden in de weg gelegd.

En we hebben hier weer het zoveelste bewijs van de werkelijk droeve toestand, waarin de Katholieke Kerk en de katholieken in het Derde Rijk verkeren.

De laatste tijd had het soms de uiterlijke schijn, dat de felle en wrede kerkvervolging over haar hoogtepunt heen was; dat de nationaal-socialistische regering zich misschien zelfs de weg wilde banen om tot een toenadering tot de Kerk te geraken. Wie echter de brieven der Bisschoppen nauwlettend bestudeerde, en de enkele schaarse feiten, welke naar het buitenland nog door het pantser ener dictatoriale censuur, welke zelfs op particuliere brieven wordt uitgeoefend, doordringen, in het grote plan van het nationaal-socialisme plaatste, moest wel beseffen, dat elke hoopvolle verwachting een illusie moest zijn en blijven.

Trouwens, tussen Katholicisme en nationaal-socialisme is een verzoening niet denkbaar. Ongetwijfeld, er is ook geen verzoening mogelijk tussen de leer van liberalisme, socialisme en zovele soortgelijke systemen en de leer der Katholieke Kerk; maar zij kunnen ten slotte de Kerk dulden, zij kunnen de gelovigen de vrijheid laten om hun geloof te belijden en te beoefenen. Maar tussen het totalitaire nationaal-socialisme, dat beslag op den gehelen mens wil leggen, en het evenzeer totalitaire Katholicisme, hetwelk beslag op den gehelen mens moet leggen, is zelfs geen samenwerking mogelijk.

Het nationaal-socialisme kan een tijd lang om opportuniteits- en utiliteitsredenen zijn greep op de massa minder klemmend maken: krachtens zijn wezen moet het alles uitstoten en vernietigen, wat niet zuiver nationaal-socialisme is. Of dit nu het gevolg is, van het nationaal-socialisme als zodanig, of van de filosofie, welke het best bij het politieke systeem past en er zich van zelf onderschuift, is een kwestie, welke tot een belangwekkend academisch debat aanleiding zou kunnen geven. We staan echter voor het feit van de toestand, zoals deze is en onvermijdelijk worden moest.

En dan beluisteren we het ontzettende woord van mgr. Preysing: dat men slechts de waarheid voor de toestand, tegenover welke de ware christenen in het Derde Rijk zich geplaatst zien, weergeeft, als hij verklaart, dat de trouwe katholiek in het huidige Duitsland een buiten de wet gestelde, een vogelvrij-verklaarde is. Dan schildert de Bisschop in donkere kleuren de sombere, materiele toestand van den practiserenden gelovige.

Dat de gelovige in zijn materieel bestaan de gevolgen van zijn godsdienstbeoefening ondervindt, is een heel normaal verschijnsel in de gehele geschiedenis. Het wordt alleen vermeldenswaard geacht, als die gevolgen de volkomen materiele ondergang benaderen, zoals in het Derde Rijk het geval blijkt te zijn: de katholiek is een vogelvrij-verklaarde. Maar het ergere, het ergste is, dat zijn geloof zelf bedreigd wordt: Het gevaarlijkste blijft echter de invloed van de anti-Christelijke geest, waarbij alle middelen worden aangewend om aan het Duitse volk het denkbeeld bij te brengen, dat het bovennatuurlijke een uitvinding van dwaze priesters is, niet alleen overbodig, maar zelfs schadelijk voor het welzijn der natie. En in die geestelijke strijd staat de aangevallene weerloos tegenover den aanvaller, want de mond wordt hem gesnoerd. Hij kan noch zich zelf, noch zijn geloof, noch de Kerk verdedigen; hij moet zwijgen, zwijgen; en toezien, hoe het dierbaarste wat hij in zijn menselijke persoonlijkheid bezit, vermeld en vernietigd wordt, ook in de harten van hen, die door God zelf aan zijn verantwoordelijke zorgen zijn toevertrouwd.

Het Herderlijk Schrijven van mgr. Preysing is de smartkreet van een in doodsnood geprangd vaderhart. „Zó kan het niet langer", roept de Bisschop uit; en met alle nadruk verklaart hij, dat hij het belang van Kerk en rechtvaardigheid zal spreken, zo vaak en waar hij het nodig acht. „Niets zal ons daarvan kunnen weerhouden, geen dwang, geen dreigement." Een Bisschop zegt zo iets niet lichtvaardig! En dan komt de dringende aansporing aan de katholieken om trouw te blijven: met het verweer, dat onder de huidige omstandigheden bitter noodzakelijk is: „Ook wij, katholieken, zijn goede Duitsers, wij hebben ons vaderland lief; wij laten ons bij niemand achterstellen."

Dat is de werkelijkheid. Naast die andere werkelijkheid, dat de katholieken vogelvrij verklaarden zijn. Zij zijn machteloos gemaakt, doordat hun pers, hun verenigingen, hun scholen vernield zijn of worden; zij zijn rechteloos, weerloos overgeleverd aan de vijanden van het geloof.

De Duitse katholieken gaan hun zware kruisweg. In een predikatie, welke mgr. von Galen de 31 October j.l. in de dom te Münster hield, heeft hij het zo aangrijpend geschilderd: „Elke trouwe volgeling van Christus moet de kruisweg van het lijden gaan om aan de glorierijke overwinning van Christus deel te hebben." Het is een zware weg voor Duitslands katholieken, de weg van een der gruwelijkste, zij het weinig bloedige vervolgingen, welke de geschiedenis gekend heeft.

Voor de rest van de wereld houden de toestand in Tsjecho Slowakije nog steeds de Europese gemoederen gaande. Er zijn nog druk besprekingen gaande, tussen de Tsjechische regering en de Sudeten Duitsers; ondertussen hebben zij deze laatste Zondag l.l. weer grote successen geboekt in het Duitse gedeelte van Tsjechq Slowakije, zodat Henlein thans in de nieuwe gemeenteraden al-daar 1897 zetels heeft van 2503. De tweede verkiezingsdag is echter minder rustig verlopen als de eerste.

Op het protest wat Duitsland stuurde over het vliegen van Tsjechische vliegers op Duits gebied, werd door de Tsjechische regering dit gebeuren toegegeven en de toezegging gedaan dat de vliegers reeds gestraft waren.

Terwijl de non-interventiecommissie druk aan het werk is om de terugroeping der vrijwilligers effectief te maken, is Rusland druk bezig aan het zenden van munitie, zoals deze week nog weer bleek, toen er in de haven van Odessa twee schepen voor Spanje bestemd, zijn ontploft. Men vermoedt, dat het sabotage is en verschillende personen zijn gearresteerd. En in Spanje zelf is Franco bezig met de laatste loodjes, die zoals ook hij ondervindt het zwaarst wegen. De pogingen van roden om de centrales die Barcelona van electriciteit voorzien, te ontzetten, schijnt wel mislukt. Meer succes schijnt men te hebben met het nieuwe afweergeschut boven Barcelona; Madrid echter heeft van een zwaar bombardement te lijden gehad.

In het Oosten wordt met wisselend succes gestreden. Thans gaat de strijd vooral om de spoorwegen Hankow—Peiping en Hankow—Kanton. De grote Japanse aanvallen echter zijn afgeslagen; maar de Japanners hebben als revanche Kanton geweldig gebombardeerd, met als gevolg honderden doden en gewonden.

Tot slot kunnen we nog mededelen, dat het avontuur van Cedillo in San Luis de Potosi in Mexico is of althans spoedig geeindigd zal zijn ten gunste van de regering Cardenas.

De gehuwde vrouw.

In het liberaal-feministische kamp wil men het onderscheid tussen de gehuwde en de ongehuwde vrouw zoveel mogelijk wegdoezelen. Over dat streven schrijft Mej. dr. Gezina H. J. van der Molen in „De Gids":

Verklaarbaar wordt dit, wanneer men uitgaat van een zuiver individualistisch-liberalistisch standpunt. Wordt het uitleven van de persoonlijkheid als hoogste wet gesteld en wordt slechts gevraagd naar wat daaraan het best dienstbaar gemaakt kan worden, dan is er inderdaad niet zo heel veel verschil tussen de positie van de gehuwde en die der ongehuwde vrouw.

Voor wie een christelijke levens- en wereldbeschouwing, gegrond op Gods Woord, aanhangt staat de zaak evenwel anders. In de drang naar de vrije ontwikkeling der persoonlijkheid ligt op zichzelf geen kwaad, mits men de gebondenheid erkent aan bepaalde grenzen, die door de vrouw van christelijke levensopvatting liggen in de gehoorzaamheid aan de wet Gods. Er is een gevaarlijke cultivering van de eigen persoonlijkheid, die daarin een levensdoel op zichzelf ziet en zich geen beperkingen wil opleggen. Daartegen te waken is heilige plicht. Bij de beslissing over grote levensvragen mag niet in de eerste plaats het behoud van onze zelfstandigheid, de zucht om het eigen ik ten volle te kunnen ontplooien, het criterium zijn waarnaar wij handelen.

De vrouw, die in het huwelijk treedt zal enerzijds tot ruimer ontplooiing harer persoonlijkheid kunnen komen dan haar ongehuwde zuster, anderzijds legt zij zich door het feit van haar huwelijk zekere beperkingen op. Het huwelijk brengt immers in het leven der vrouw een geweldige verandering teweeg, groter en dieper ingrijpend dan in dat van den man. Het levensdoel, de levensomstandigheden en de levenstaak van de gehuwde vrouw zijn geheel anders dan die der ongehuwde vrouw. Met haar huwelijk neemt de vrouw vrijwillig een geheel eigen levenstaak op zich, die ten nauwste samenhangt met het wezenonderscheid, dat door den Schepper tussen man en vrouw werd gelegd. Het huwelijk is juist op deze scheppingsdaad gebaseerd.

De gezinsvorming is van christelijk standpunt gezien geen daad van willekeur, geen voldoen aan bepaalde verlangens, doch 'n bewust aanvaarden van verantwoordelijkheid. Zowel de man als de vrouw neemt zekere verplichtingen op zich, niet alleen ten opzichte van elkaar, maar ook ten aanzien van de kinderen, die geboren zullen worden en zelfs tegenover de maatschappij. Dit kan van beiden een materieel offer vragen, een offer, dat door de overgrote meerderheid gaarne wordt gebracht, doch dat door sommigen wordt geschuwd. De verplichting, die de vrouw bij het aangaan van het huwelijk op zich neemt, is de vervulling van de gezinstaak. Dit moet voor haar ten allen tijde primair zijn, daaraan moet al het andere in haar leven ondergeschikt worden gemaakt.

Waarin die gezinstaak bestaat? Het is niet overbodig daarvan een nadere omschrijving te geven. De gezinstaak is niet in de eerste plaats stof afnemen en kopjes wassen, al kan deze nuttige bezigheid daartoe in bepaalde gevallen zeker behoren. Het is veeleer de dagelijks terugkerende zorg en toewijding om die huiselijke sfeer te scheppen, waarin het gezin tot bloei kan komen en de gezinsleden rust en behagen vinden. Het is het dragen van de volle verantwoordelijkheid voor de drang van zaken thuis, zodat alles zonder hapering en grote stoornissen verloopt. Het is het altijd gereedstaan om voor de andere gezinsleden de moeilijkheden uit de weg te ruimen. Het is de vaste wil om het tehuis, dat men opgebouwd heeft, te maken tot een middelpunt van vreugde en licht.

Er is in De Groene Amsterdammer onlangs een spotprent verschenen naar aanleiding van het voor-ontwerp-Romme. Daarop werd een ouderwetse kamer afgebeeld, versierd met de attributen der huisvrouw, emmer en bezem, stofdoek en plumeau. Het was een geestige tekening, die moest voorstellen het milieu waarin minister Romme de Nederlandse vrouw wilde terugdringen. Maar onder alle verdiensten van de afbeelding ontbrak er aan die ouderwetse kamer één belangrijk ding. Er kwamen namelijk geen kinderen op voor. De tekenaar heeft daaraan blijkbaar niet gedacht. Doch dit verzuim is op zichzelf weer tekenend voor onze tijd.

CURACAO.

LOUIS DE VRIES NAAR WEST INDIE

De samenstelling van het gezelschap.

Omtrent de reis van den heer Louis de Vries, die op uitnodiging van de Kunstkringen van Paramaribo en Curaçao een tournee naar West-Indië maakt, vernemen wij, dat het gezelschap als volgt is samengesteld:

Louis de Vries, Annie Follender, Jacques Reule, Coba Kelling, Willem de Vries, Ans Koppen, Hans Tiemeyer, en Gerard Hartkamp.

De stukken, die zullen worden opgevoerd, zijn: „De Despoot" (l'Autoritaire) van Henri Clerc, waarmede de tournee geopend wordt, „Samson" van Henri Bernstein, „De Dief" van Henri Bernstein, „Jacqueline" van Fabricus. Tevens zal een officiele Vondelherdenking plaats hebben.

Het vertrek uit Amsterdam had plaats Vrijdag 27 Mei met het s.s. Van Rensselaer van de K.N.S.M.

„S.S. SIMON BOLIVAR."

Het s.s. Simon Bolivar wordt a.s. Donderdagmorgen vroeg hier verwacht en vertrekt Vrijdagmiddag om vijf uur naar Europa.

PROEFTOCHT M.S. PERICLES.

Omtrent dit nieuwe schip van de K.N. S.M. dat in de plaats komt van het S.S. Venezuela, lezen we in de Maasbode van 4 Mei.

Maandag j.l. werd met het m.s. Pericles groot circa 5000 ton de officiele proeftocht gehouden van Rotterdam naar IJmuiden.

Het schip is door C. van der Giessen & Zonen's Scheepswerven te Krimpen a/d. IJssel gebouwd voor de Kon. Nederl. Stoomboot Mij. te Amsterdam en bestemd om dienst te doen op de Colonlijn dezer maatschappij.

Tijdens de goedgeslaagde proeftocht werd het schip buitengaats door de Rederij overgenomen.

Enkele technische bijzonderheden van schip en machine volgen hieronder. De hoofdafmetingen zijn: lengte tussen de loodlijnen 350'—0", breedte 49'—3", f 1 hoogte 31'—6". Het is ingericht voor 't vervoer van 'n beperkt aantal passagiers, waarbij de hutten en salons aan de hoogste eisen van een modern comfort voldoen.

De verblijven van den gezagvoerder en van de officieren, die in de midscheepse dekhuizen zijn ondergebracht, zijn eveneens van een doelmatige geriefelijke inrichting. De ruime verblijven voor de bemanning bevinden zich in het achterschip.

De voortstuwing geschiedt door een enkelwerkende tweetakt 7 cylinder Diesel motor van 3400 as p.k. welke met de bijbehorende installatie geleverd werd door de Machinefabriek Gebr. Stork te Hengelo. Een uitgebreid laadgerei met electrisch aangedreven lieren waarborgt het vlugge laden en lossen van het schip.

DE PERS NIET MEER IN DE ORKESTBAK!

Ons schrijven daarover van Zaterdag l.l. had instemming van Beurs en Bolletin. We kunnen echter thans mededelen, dat het Nationaal Defensiefonds plaatsen beschikbaar heeft gesteld voor de pers in de zaal.

Onze dank voor de toezending der kaart.

DANKBETUIGING.

Nu ik weer van mijn gezondheid geniet en me sterk genoeg voel om mijn dankbaarheid te uiten, betuig ik aan allen die mij hebben bijgestaan gedurende mijn verblijf in het San Pedro-hospitaal, mijn hartelijke dank. Ik smeek God hen te zegenen, opdat zij de lijdende mensheid kunnen blijven helpen. Mijn bijzondere dank aan Dr. Spitzer, Dr. Arends, Dr. Harms, Zuster Seferina en al de andere Zusters, die mij met geduld en heilige toewijding hebben bijgestaan. Nederig biedt Uwe dienares U hare gebeden uit dankbaarheid aan.

Savonet, Aruba, 24 Mei '38.

2—1 MARIA R. ARENDS.

PROGRAMMA.

van de Nationale Defensieavond op Woensdag 8 Juni 1938 in de Stadsschouwburg (Roxy) aanvang precies 8.30.

1. Openingswoord door Zijne Excellentie den Gouverneur.
2. 't Koor van „Ido":
   a. Wilhelmus van M. v. St. Aldegonde.
   b. Zondagmorgen van Jac. Bonset.
   c. Flink van C. Zöllner.
3. Pianosolo van Mevr. Noorduyn-Keith
   a. Nocturne Opus 27 No. 2 van Chopin
   b. Etude van Adolf Henselt
4. 't Orkest van „Ido": Overture Zur Oper „Cosí Fan Tutte" van W. A. Mozart.
5. Zang van Mevr. Curiel-Baiz: Le Nil van Xavier le Roix. Begeleiding van Mevr. Maal-Hamer.
6. Schermdemonstratie door H. H. de Klerk en Kusters onder leiding van Lt. Boutmy.
7. „Colonnegeweer" door een groep Mariniers.
8. Tableau: „Hulpdienst van het Rode Kruis".
9. Opwekkingswoord van den Weledelgestrengen Heer D. van Nijmegen Schonegevel.

— PAUZE —

10. 't Kwartet van „Ido": Lercherkwartet van J. Haydn.
11. 't Meisjeskoor „de Merel":
    a. Wiegelied van Schubert.
    b. Schlafe mein Pinzchen van W. A. Mozart.
    c. Gebed (Largo) van G. F. Händel.
12. Pianosolo van Mevr. Maal-Hamer: Premier Arabeske van C. Debussy. Jardin sur la Pluie van C. Debussy.
13. Zang van de Heer Piet Pons:
    b. Ons Lied van H. Tusschenbroek
    b. Chanson de l'adieu van Paoli Poste
    c. Harbour Lights
14. „Standen" uit te voeren door de leden van de gymnastiekvereniging „Thesos"
15. Eenacter: De Weddenschap door de dames: Erkelens en Vermeulen de heren: v. Doornen en Haayen.
16. 't Orkest van „Ido" Suite uit Opera Carmen.

Prijzen: ƒ 5.—, ƒ 3.— en ƒ 2.—.

Van Hollanders en Caraiben.

Het is een droeve historie, die we hier even in herinnering willen brengen. We doen het om der waarheid wille, opdat men zich niet op het verleden beroept, terwijl men dan sommige feiten over het hoofd gaat zien.

Een Engelsman gaf in 1769 een beschrijving uit van Guyana in briefvorm. Het zijn een beetje erg lange brieven gezet, worden en dan wel wat vreemd van op-zet, een brief over de planten, de dieren en ook een over de mensen. Doch in dit boek, wat meestal niet meer is dan een aardrijkskunde in briefvorm, staan toch interessante bijzonderheden.

Over de Caraiben zegt het o.a het volgende: „De Caraiben hebben doorgaans in vrede met hun buren geleefd, totdat zij niet zeer lang geleden, door de Nederlanders zijn opgestookt om invallen te doen op de inlandse Indianen in de binnenlanden, om zodoende gevangenen te maken, die ze dan aan de bewoners der Nederlandse volksplantingen kunnen verkopen.

Zij trekken er dan 's nachts op uit, omsingelen de verspreid staande huizen, terwijl men slaapt en nemen de niets vermoedende slapers gevangen. De mannen, waarvan zij vermoeden, dat ze zullen vluchten als ze tot slaven gemaakt zijn, worden ter dood gebracht, doch de vrouwen en kinderen worden bewaard om ze aan de Hollanders te verkopen.

De Engelsman zegt er harde woorden over. Terecht.

Er komt nog iets bij. In Venezuela werkten in die tijd, met groot succes, de paters Capucijnen. Zij trachten die Caraiben tot het geloof te bekeren, terwijl zij natuurlijk ook voor hun maatschappelijke verbetering zorg droegen; zorgden dat ze een vaste woonplaats aannamen, een goede veestapel hielden, etc.

Welnu in de geschiedenis van de missie van die Paters moeten we nu in eens lezen, dat wij Hollanders hun werk in gevaar brachten. Het begon zo na 1761, dat die Caraiben, door de Hollanders opgestookt, hun medebroeders in de binnenlanden, ja, zoals blijkt tot in Venezuela overvielen, en als slaaf wegvoerden. Zouden de Hollanders zich wel genoeg bewust geweest zijn wat hun verzoek om werkkrachten uit de binnenlanden allemaal voor leed tengevolge had en hoe het pasontloken Christendom in gevaar werd gebracht?

Zo ze die gevolgen allemaal niet overzien hebben, kan dat misschien nog een beetje voor hun verontschuldiging pleiten.

Br.

K
K R O
O

Wereldprogramma
Via P.C.J. Golflengte 31.28 m.
19.24 — 20.24 Curaçaotijd

Zondag, 5 Juni 1938.

1. Wilhelmus — Opening
2. Ouverture „Euryanthe"...... C. M. v. Weber het Concertgebouw-Orkest o.l.v. Prof. Dr. W. Mengelberg
3. Pinksterzang......... Alph. Vranken Amsterdams A Capella Koor „Bel Canto" o.l.v. den componist
4. „Wereld-Apostolaat" door Pater M. v.d. Kimmenade C. S. Sp.
5. Gedeelten uit de opera „Martha"... Ffr. v. Flotow Carla Spetter, sopraan, Else Tegetthoff, alt, Peter Anders, tenor, Hans Heinz-Nissen, bariton Koor en Orkest o.l.v. Dr. Hans Schmidt Isserstedt
6. De Wereld in Vogelvlucht en Berichten Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
7. Sluiting.

Koloniale uitzending van K.R.O.
Via P.H.I. op Golflengte 25.57 M.
9 — 10 uur Curaçaotijd.

1. Komm' heil'ger Geist, Du Schaffender... W. Berten Basilica-Koor o.l.v. Pius Kalt
2. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken
3. Largo en Allegro voor strijkorkest Henk Badings het K.R.O. Kamer-Orkest o.l.v. Pierre Reinards
4. De Wereld in Vogelvlucht en Berichten Van en Voor de Missiepost door Paul de Waart
5. Avondgebed......... Willem Landré het Rotterdams Katholiek Mannenkoor o.l.v. Paul van der Putten
6. Eventuele Actuele Aetherflitsen en Vaderlandse Kroniek
7. Sluiting.

VERJAARDAG VAN EEN WELDOENER.

Ziekte is veel dodelijker dan dynamiet en bovendien is er veel meer ziekte dan dynamiet op de wereld. Om de een of andere reden schenken wij echter veel meer aandacht aan den ontdekker van het dynamiet dan aan een verjaardag op 13 Mei, wat heel dwaas is, want op die dag werd een man geboren, voor wien de gehele wereld het diepste respect moet hebben — SIR RONALD ROSS.

Voor de wetenschap en de mensheid is hij één van de grootste pioniers geweest, ofschoon hij zijn ontdekkingen in alle stilte in het hospitaal en het laboratorium heeft gedaan. En slechts weinigen weten datgene wat deze bescheiden Engelsman omtrent malaria, de mug en kinine heeft, de halve wereld veranderde. Een muggenmaag biedt slechts een kleine ruimte als veld van onderzoek. Maar wat **Ross** daar vond, behoort ieder mens te weten. Het is dit:

Een mug, die een malarialijder gestoken heeft, zuigt een weinig geïnfecteerd bloed in zijn maag. Gedurende het verteringsproces van dit bloed scheidt de **muggenmaag de malariakiemen af, die zich vermenigvuldigen, zich naar de speekselklieren begeven en direct een volgende persoon die gestoken wordt, besmetten.** Met andere woorden: het muggenlichaam is een heel kleine malariafabriek en de enige werkelijke overbrenger van deze gevreesde ziekte.

Sir Ronald wist heel goed, dat muggebeten zeer algemeen voorkomen en dat er een vrij zekere kans op besmetting bestaat.

Hij schreef zijn boek **The Prevention of Malaria** en zei toen, dat het doden van alle muggen een eind aan de malaria zou maken, maar daar dit onmogelijk is, is de enige manier, om de malaria te onderdrukken, het regelmatig innemen van kinine. KININE is nog steeds het beste geneesmiddel bij malaria.

Als prophylaxe beveelt de Malaria-Commissie van de Volkenbond een dagelijkse dosis van 400 m.g. aan gedurende het gehele malaria-seizoen en voor de behandeling een dagelijkse dosis van 1 — 1,3 gram gedurende 5 — 7 dagen. Nakuren worden niet gedaan, doch eventuele recidieven of nieuwe infecties worden op dezelfde wijze behandeld.

M.H. No. 1

Met het s.s. „CRIJNSSEN", dat a.s. Donderdagochtend 2 Juni alhier wordt verwacht, zullen o.a. de navolgende passagiers aankomen.

Mevr. L. Elsevier, A. J. Schuttevaer en echtgen. en kind, Mevr. vd. Jeugd en twee kinderen, Mevr. J. Veltman en kind, Mevr. M. A. Breyer, Mevr. H. v. Zonneveld en drie kinderen, O. Vetter met echtgen. en vier kinderen, W. N. Odink, W. Moulijn, F. J. Ploeg en echtgen. G. Krauweel, T. Visser, H. Gouwerkerk, J. Klijn, P. A. Brouwers, J. J. A. H. van Delft, J. Nieuwenhuis, T. Tiemens, Mevr. Ch. Speer, D. A. Plug, A. P. Ariens, J. van den Berg, G. Valkoog met echtgen. en twee kinderen.

EEN PRIJSVRAAG.

Op een dag in October van het jaar 1750, liep er een man op de weg naar Vincennes de krant te lezen. Het lijkt te onbelangrijk om het te vertellen. Hij las de krant; las, dat er een schip verging, dat de koning daar naar toe geweest was en werkelijk, als hij niets anders gelezen had, zouden we er hier niet over spreken. Doch hij las ook deze vraag: „Heeft de vooruitgang in cultuur er toe bijgedragen om de zeden te zuiveren?"

De man die dit las op weg naar Vincennes, had te veel in zijn leven meegemaakt, om kalm deze vraag onder ogen te zien. Zijn antwoord was: „Had men den mens maar zonder cultuur gelaten, vrij in de natuur zorgend voor zijn levensbehoeften, zonder de verdere technische hulpmiddelen, als wagens, bruggen, kranten, boten, wapens etc., dan was hij **wel goed gebleven. De man, die deze oplossing vond op de weg naar Vincennes, was J. J. Rousseau.**

Zijn theorie is in eerste opzet een goed praten van eigen verleden, wat dwars zat.

Indien men vandaag aan de dag hier eens deze prijsvraag uitschreef: „Heeft de vooruitgang der cultuur hier op Curaçao er toe bijgedragen de zeden te zuiveren?" Wat zou U dan antwoorden?

Zou U antwoorden in de zin van Rousseau: „Ach, had men hier maar nooit die technische vooruitgang gebracht, die betere huizen, die winkels, wegen, cines, auto's etc., was alles toch maar gebleven als een rustig koenoekleven, met een hut en wat mais. Dan was de mens hier beter gebleven."

Of zou U antwoorden op een heel enthousiaste wijze: „Ja nu is alles veel beter. Nu zitten de jonge vrouwen tenminste niet zo maar op straat, nu dragen ze ten minste een hoed, nu weten de kinderen hier tenminste, dat Assen de hoofdstad van Drente is, nu kunnen ze spaggetti in blik kopen en behoeven ze niet meer eeuwig en altijd foenshi te eten."

Het juiste antwoord ligt in het midden; het te formuleren, laat ik aan U zelf over.

Br.

INWIJDING JEUGDHUIS „SAN TARCISIO".

Maandagavond j.l. had de plechtige opening en inwijding plaats van het jeugdhuis „San Tarcisio", gelegen naast de pastorie van San Mateo. Tegenwoordig waren Z.H. Exc. Mgr. Verriet, Z. Ex. Gouv. Wouters, Mevr. Wouters. Verschillende Eerw. Paters en Fraters en vele genodigden.

De Z. E. Pastoor zette in het kort de geschiedenis van de tot-stand-koming van het gebouw, ontworpen door den heer Nooyen en uitgevoerd door den heer Britten.

Nadat Mgr. Verriet de liturgische inwijding verricht had, sprak Z.H. Exc. 'n heel ernstig woord tot de jeugd, toegevend dat de Curaçaose samenleving hun veel moeilijkheden geeft, wijst Mgr. er op, dat dit juist een reden moet zijn, voor de jeugd heel veel de Sacramenten te ontvangen.

De Z. E. Pater de Bruyn, directeur van het jeugdwerk op Curaçao, greep de gelegenheid aan om er eens op te wijzen, hoe moeilijk het soms zijn kan, om leken, leiders en lekenleidsters te krijgen. Pater Folmering hulde brengend aan zijn helaas te vroeg vertrokken voorganger Pater Offermans, nam plechtig het huis in ontvangst. Deze eerste avond in het nieuwe jeugdhuis werd door de jeugdverenigingen benut om een proeve van hun kunnen op de planken te geven.

We zullen ons wel wachten de een meer te prijzen dan de ander. De prestatie der ene vereniging was zo geheel anders, dan die van een andere vereniging en dit juist maakte de avond zeer interessant. We misten de meer grotere meisjes. Het jeugdhuis is voor de moderne zielzorg van zulk een geweldige waarde, zij het ook hier weer een middel om Curaçao nader tot God te brengen.

R.

„DEELNAME AAN HET WERK DER KERK."

De boot liep de haven van IJmuiden uit en het was U zwaar, maar misschien was deze gedachte een troost voor U, de gedachte n.l., dat U ging naar een land van de Missie, dat U daar aan de overkant der Oceaan wellicht iets zoudt kunnen doen, tot uitbreiding van de Kerk van Christus. „Deelname aan het werk der Kerk". Men had het U gezegd in de jeugdbeweging, in krant en tijdschrift stond het als een altijd weer kerend refrein voor onze tijd.

„Deelname aan het werk der Kerk". Ge hebt gedacht, daarvoor moet er in zo'n land toch veel gelegenheid zijn.

Het missieland als missieland is voor U misschien anders uitgevallen als ge gedacht had, beschaving was er wel, ontbering zag U niet, maar toch wel zag U na enige tijd dat daar wel iets te doen was, óók voor leken.

Eenmaal zal Uw boot de haven van Curaçao weer uitvaren en als dan na Barbados de reis saai gaat worden en U niet weet te doen, dan op een ligstoel de golven inkijken, dan zult U zich misschien weer heel reëel die stemming herinneren, waarin U was, toen U IJmuiden verlaten hebt. Ge zult zeggen: O, ja, ik dacht ook te zijn zoiets van een leken apostel, dat was als een ideaal voor me.

Het ideaal van onze tijd, volgens onze Paus Pius XI.

Ik hoop dat U kunt zeggen, gelukkig ben ik het ook een beetje geweest.

Br.

AFSCHEID VAN DE HEER J.H.P. SCHRILS.

Zaterdagmorgen nam de commies ter griffie en tevens waarnemend substituut griffier de heer J. H. P. Schrils, die de dienst met pensioen verlaat, afscheid.

Dr. Sutthof voerde hierbij als eerste het woord en herinnerde er aan, dat het nog geen maand geleden was, dat hij op deze plaats een woord van afscheid richtte tot den heer Ferguson. In een maand vertrekken twee zeer gewaardeerde ambtenaren, twee ambtenaren die niet alleen zeer gewaardeerd waren, doch bovendien geliefd. Gij meneer Schrils was een voorbeeld voor de jongeren, een voorbeeld door Uw ijver en werkkracht. Het deed spreker genoegen, dat ook het Bestuur de heer Schrils van zijn dank heeft laten weten.

De heer Jas sprekende namens het O.M. en parketpersoneel sluit zich van harte bij de woorden van Dr. Sutthoff aan en zegt, dat het O.M. en het parket een aangenaam medewerker verliezen

Namens het griffiepersoneel sprak de tolk Helmund een kort woord van dank.

Verder voerde namens de balie Mr. Zeppenfeldt nog het woord.

Tenslotte sprak de heer Schrils en zeide, dat de 10½ jaar, die hij hier werkte tot de mooisten van zijn leven behoorden. Spr. bracht dank voor de woorden van waardering tot hem gesproken en de geschenken, die men hem had aangeboden.

Namens de griffie heeft men den heer Schrils een kast en een lamp aangeboden, terwijl de balie met een keurig cocktailstel ook blijk gaf van haar waardering.

ZILVEREN FEEST FR. STANISLAUS.

Zondag had op het St. Albertuscollege de plechtige viering plaats van het zilveren feest van Frater Stanislaus. Des morgens werd in de parochiekerk op Pietermaai de plechtige H. Mis opgedragen, waarbij het Fraterskoor de liturgische gezangen uitvoerde. Daarna had op het St. Albertuscollege de plechtige receptie plaats voor een intieme kring van genodigden.

HET VEERTIGJARIG PRIESTER-FEEST VAN MGR. ELLIS.

Zondagmorgen had om 9 uur op Welgelegen de plechtige H. Mis plaats met pontificale assistentie van Z.H.Exc. Mgr. Verriet. De verdere assisterende priesters waren de Paters van den Elzen en van Rooy, terwijl de secretaris van den bisschop als ceremoniarus fungeerde. Het zusterskoor zong de liturgische gezangen. **Des namiddags had er een plechtig** lof plaats met pontificale assistentie en daarna had er een gala-avond plaats in de aula van het college, waar de pensionairen in zang, poezie en voordracht en dans hun hulde brachten aan de rector. Een der mooiste nummers was zeker de rythmische dans, welke was ingestudeerd door Mevrouw Schoorl.

Onder de vele huldebetuigingen die Mgr. Ellis dien dag ontving, mag zeker worden genoemd het telegram van den Paus, dat luidde als volgt:

Citta del Vaticano.

Vicario Apostolico Verriet Otrobanda Curaçao.

Gerardo Antonio Ellis Sacerdotale jubilaem celebranti Agustus Pontifex coelestium munerum copiam precatus paterna voluntate benedicit.

Tardini.

Aan Gerardus Antonius Ellis, bij de viering van zijn priesterjubileum, schenkt de verheven Opperpriester, na overvloedige hemelse gaven te hebben afgesmeekt, volgaarne zijn vaderlijke zegen.

DR. VAN LIENDEN ONDERSCHEIDEN.

Dr. van Lienden de genees-Directeur van Rustoord Groot-Kwartier staat op het punt om van Curaçao te vertrekken en naar Ned. Indië terug te keren.

Want velen zullen het misschien niet weten, maar Dr. van Lienden is officier van gezondheid bij het Nederlands Indische leger en werd 5 jaren geleden hier gedetacheerd om belast te worden met de krankzinnigen-verpleging niet alleen, maar ook met de opdracht om een nieuw gesticht te bouwen.

En deze opdracht is thans voltooid, en Dr. van Lienden heeft deze voltooid op een buitengewone en verdienstelijke wijze, dat hem gisterenmiddag tijdens een lunch aan het Gouvernementshuis door Z. Excell. den Gouverneur namens H. M. de Koningin is aangeboden, de onderscheiding van Ridder in de orde van Oranje Nassau.

Een welverdiende onderscheiding.

Het grote Curaçaose publiek zal bij het zien van het nieuwe Rustoord en een **vergelijking makend met het oude Monte Cristo misschien denken, dat het heel gemakkelijk is van Gouvernementsgelden zulke gebouwen neer te zetten:** Maar zij weten niet wat voor grote inwendige veranderingen hebben plaats gevonden n.l. in de verpleging der patiënten. Men moet daarvoor het oude gesticht hebben bezocht en het nieuwe kennen, en dat zijn er betrekkelijk weinigen.

Voor de komst van Dr. van Lienden was er eigenlijk van verpleging geen sprake, omdat het gesticht eenvoudig stond onder leiding van Gouvernementsartsen, die niet gespecialiseerd waren. Het oude Monte Cristo was dan ook meer een huis van bewaring als van verpleging.

Nu is er aan de ziekte der krankzinnigheid helaas niet veel te genezen. Maar men kan het lot der patiënten zo menswaardig mogelijk maken.

En daarin heeft Dr. van Lienden zijn grote verdiensten. Hij maakte hiermee reeds een begin in het oude gesticht, wat daardoor reeds aanstonds wezenlijk van gedaante veranderde; en in het nieuwe Rustoord Groot Kwartier werd dit voltooid.

Patiënten die vroeger 10 — 20 jaren en meer steeds opgesloten haddden gezeten, lopen nu vrij rond in hun afdeling, wassen en naaien of vlechten hoeden, of bewerken de tuin. Wanneer men een bezoek brengt aan het nieuwe gesticht, dan zou men haast niet meer denken, daar aanwezig te zijn in een krankzinnigen gesticht.

Met dit streven van Dr. van Lienden wist hij tevens aan de zusters en het verplegend personeel een meer voldoening gevende arbeid te verschaffen, als welke zij tot dan toe gehad hadden.

Dr. van Lienden had nog gaarne zelf de voltooing van de arbeid gezien, waarvoor hij zoveel van zijn geniale krachten heeft gegeven: Nog op de nieuwe begroting immers zijn gelden uitgetrokken voor de verdere afbouw: maar een verder blijven hier zou van hem en zijn gezin te grote offers vragen.

Verschillende malen zijn in de vroegere Raad en ook in de Staten nu klachten opgegaan, dat deze verpleging zoveel kostte. We zouden hier echter kunnen zeggen dat duurkoop goedkoop is geweest.

Een bijzonder woord van lof mogen we tot slot hier nog wel brengen aan Dr. van Lienden, voor de keurige, prettige en aangename wijze, waarop hij, niettegenstaande het verschil in overtuiging, steeds met het Missiepersoneel heeft samengewerkt.

Dr. van Lienden stond aanvankelijk zeer principieel tegen religieuse verpleegsters, omdat hij meende als geneesheer Directeur daarover niet genoeg zeggingschap te hebben.

We geloven echter, dat hem dit in de loop der jaren, wel meer en meer is meegevallen. In alle geval heeft hij steeds van zijn kant nooit anders als van de grootste waardering laten blijken.

We hopen van harte dat het Dr. van Lienden en zijn gezin in zijn nieuwe werkkring mogen welgaan en we kunnen hen de verzekering geven, dat allen die met hem hebben meegewerkt aan de opbouw van het nieuwe gesticht, steeds een dankbare herinnering aan hem zullen blijven bewaren.

DE „FEDALMA".

Tengevolge van de hevige wind brak Zaterdagmorgen dicht bij Bonaire een staaldraad van de hoofdmast van de „Fedalma". Tengevolge van de schok brak de mast af en viel met een geweldig slag op het achterdek neer, in de val een z.g. hondehok en een stuk van de verschansing verbrijzelende.

Het schip ging in Boca „Druif" op Bonaire voor anker. Zondagmorgen werd het door de „Jan van Brakel" naar Kralendijk gesleept, waar de „Fedalma" ongeveer half acht onder grote belangstelling aan de pier meerde.

Het schip zal vermoedelijk geruime tijd uit de vaart blijven.

REGENVAL.

Gedurende de maand Mei gaf de regenmeter op het St. Thomas-college een regenval aan van 56.6 m.m.

Vanaf 1 Januari tot en met 31 Mei een totaal van 248.5 m.m.

MET DE STROOM MEEGETROKKEN.

Twee jongelui van Aruba waren Zondag acht dagen met een boot uit varen gegaan. Maar onbevaren zeelui, werden zij door de sterke stroom meegesleept naar het Westen.

Nadat men op Aruba de hoop al opgegeven had, kwam er Donderdag l.l. van de Santa Paula bericht, dat deze de knapen had opgepikt en veilig naar Carthagena had meegenomen.

Zo verliep dit avontuur op nog gelukkige wijze.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Z. H. Paus Pius XI vierde gisteren zijn 81ste verjaardag. O.a. was er een telegram van President Lebrun van Frankrijk.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de „Beurs en Nieuwsb."

Aangaande de ontploffing op de Coolsingel wordt nog medegedeeld, dat de naam van het slachtoffer is Eugen Konovalec. De tijdbom is hem door Walouc in handen gespeeld, naar vrijwel zeker vaststaat een agent van de Gepoe.

Diens signalement is bekend en is doorgegeven aan de buitenlandse politiecentra. De aanslag is anderhalf jaar voorbereid, daar Walouc meermalen pakjes overhandigde, met bankpapier als steun voor de Oekraïne beweging, met persoonlijke geschenken, als sigaretten en bonbons. De pakjes zijn vermoedelijk afkomstig van de Gepoe.

De tijdbom moet hem in Atlanta in een pakje zijn overhandigd (terwijl hij onwetend was van de inhoud). Het slachtoffer is naar Rotterdam gelokt, onder voorwendsel een regeling te treffen voor een financiele aangelegenheid. Instede van de documenten werd hem echter een pakje met een bom overhandigd.

De gearresteerde Bora (wiens werkelijke naam Baranowski is) is een medestander van Konovalec. Deze weigerde echter om inlichtingen te geven, daar hij aanvankelijk de rechercheurs aanzag voor agenten van de Gepoe, en meende door deze te zijn ontvoerd.

De Nieuw Amsterdam kwam hier 'n dag eerder dan in de dienstregeling stond aangegeven. De burgemeester van Plymouth en een delegatie zakenlieden waren ter verwelkoming aanwezig.

Het voordelig saldo van de vorig jaar gehouden wereldjamboree te Vogelenzang bedraagt ƒ 75.000.—.

Het totaal der vrijwillige bijdragen voor het Defensiefonds bedraagt thans 128.070.71 gulden.

De huls van de granaat, waarmede te Baarn het eerste schot werd gelost ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Beatrix, zal voorzien van een inscriptie, het Prinselijk Paar worden aangeboden.

Het vlottieljevaartuig Johan Maurits van Nassau is naar de Spaanse wateren vertrokken om de Nautilus af te lossen.

Het dreigende conflict in het Amsterdamse taxi-bedrijf is uitgebroken. Alle chauffeurs van de Blokband taxis zijn in staking gegaan.

SPORT.

De keuzecommissie heeft 17 spelers voor de op 5 Juni a.s. te spelen wedstrijd te Le Havre aangewezen, n.l. Anderiessen, Been, Caldenhove, de Harder, van Heel, van Male, Michel, Paauwe, Plenter, Pijpers, Smit, van Spaendonck, van der Veen, Vente, Weber, Wells, de Winter. Het eigenlijke elftal zal de 5de Juni worden samengesteld.

De korfbalwedstrijd België — Nederland werd door Nederland met 3—4 gewonnen. Met rust was de stand 1—1.

Dat.	Nation	Namen.	Herkomst.	Bestemming.
1.	Ned	Crijnsen	Prt Cabello	St. Martha.
1.	„	Flora	Prt Cabello	Aruba—Maracaibo
2.	„	Libertador	Mara—Aruba	Aruba—Mara
2.	„	S. Bolivar	Prt Colombia	Prt Cabello
2.	Fr.	San Diego	Cristobal	Havre
2.	„	Washington	Antwerpen	Cristobal
3.	„	de la Salle	Prt Colombia	Prt Cabello
3.	Duitsch	Sesostris	Colombia	Prt Cabello
3.	„	Eilbek	Maracaibo	Demerara?
3.	„	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
3.	Ned	Astrea	Maracaibo	New York
3.	Eng	Ruachine	Panama	Londen (Caracasbaai)
4. plm.	Ned	Bennekom	Amsterdam	Cristobal
4.	„	Calypso	New York	Maracaibo

Strak-volgehouden idealisme zal zich op de duur beter met de werkelijkheid verstaan dan de zo hooggeroemde nuchtere werkelijkheidszin.

Deze laatste is als een woekerplant, welke met haar taaie vezeltjes langzaam maar zeker zich aan vele actie vastzet en waaraan men dan tenslotte ten slachtoffer valt.

Maar strak-gehouden idealisme is een machtige hefboom, welke door en over alles heen heft, de moeilijkheden der werkelijkheid trotseert en...... overwint.

Het einde zal het werk toch eenmaal kronen.

Welke strijd men onderneme,
Wat voor zege men behaal',
In zich zelven te overwinnen
Ligt de grootste zegepraal.

Vitterige mensen, die zich door elke kleine verongelijking, door elk foutje van een ander het humeur laten bederven, berokkenen niet alleen anderen, maar ook zichzelf vaak nodeloze onaangename ogenblikken, die ze niet zouden behoeven te doorleven, wanneer zij geleerd hadden verdraagzaamheid te beoefenen.

Een kleine kinderhand houdt de moeder vast.

DE STRIJD DER H. KERK TEGEN HET BIJGELOOF.

In de geschiedenis der H. Kerk vormt de strijd tegen het bijgeloof een zeer lang hoofdstuk. Waar thans de oude beschuldigingen tegen de H. Kerk weer opduiken als zou Zij er bijgelovige praktijken op na houden, komt het niet ondienstig voor die strijd tegen de onzin van het bijgeloof eens kort te beschouwen. Een geschrift van Pater Philipp Schmidt S.J. „Talisman und Zauberwahn, ein Buch vom Aberglauben einst und jetzt" (Verslag Benziger, Einsiedeln, 1936) is daarvoor bijzonder dankbaar te raadplegen. Dezelfde auteur vatte enige wezenlijke punten van zijn boek in een gelijknamig artikel samen in het Augustusnummer 1937 van „Stimmen der Zeit" en heeft ook in het „Eichstätter Klerusblatt" van 21 Juli vorig jaar over hetzelfde thema geschreven.

Eerstens is toverwaan en bijgeloof een vele duizenden jaren oude dwaling der mensen. Dit blijkt ook duidelijk uit de „Weltgeschichte des Aberglaubens" van Negelein (1935) en het in 1927 begonnen „Handwörterbuch des deutschen Aberglaubens". Verward demonengeloof beheerste de antieken, waanwijs vertrouwen op de kracht van talismans en amuletten is beneden de waardigheid van den mens. Zoals het nu is, zo was het ook in de middeleeuwen. De van het heidendom nog niet geheel losgeraakte volksziel van die tijd was nog deels geslagen in de kluisters van allerlei soort magie, alchemie, astrologie, litteratuur bracht fantastische naturen in volslagen verwarring. Ook de zo hoog geroemde reformatie der 16de eeuw kon deze overwoekering niet remmen, integendeel! Het is een onloochenbaar feit, dat de duivels-litteratuur toen eerst sterk aanwies, ja, dat zij voornamelijk uit Protestantse pen voortkwam. Eerst met de vooruitgang der natuurwetenschap werden de oud-heidense resten der zwarte kunst langzaam onmodern. Daarvoor verwierf een serie nieuwe vormen van bijgeloof macht over de gemoederen.

Handlezen, kaartleggen, phrenologie, occultisme, spiritisme, gezondbidden, kettingbrieven, beschermings- en hemelsbrieven, gebruik van maandstenen (volgens oeroude occulte „wijsheid" vertonen edelstenen planetarische invloeden, die op den drager gedurende de maand van zijn geboorte bijzonder werkzaam zijn), mascotten in auto's, scarabeeën in ringen, talismans bij allerlei Oceaanvluchten, voetbalwedstrijden, wedrennen enz.. enz. Vooral na de grote oorlog is het gebruik en raadplegen van die dingen opvallend sterk toegenomen. Men denke aan Mad. Lala, waar de hele Curaçaose niet-katholieke pers, 't van belang achtte de aandacht aan te moeten besteden.

Men zie maar eens de advertenties der buitenlandse bladen, waarin astrologen zich beleefd aanbevelen uw horoscoop te trekken. Zij vermelden er bij dat zij U talrijke attesten kunnen tonen. Deze profiteerders van het bijgeloof der domme massa gaat het zelfs in crisistijd — ja juist vooral dán — bijzonder goed.

Hoe heeft zich nu de H. Kerk tegenover deze duivelsdienst en toverwaan gesteld? Zij heeft deze vanaf de beginne en onvoorwaardelijk veroordeeld. Zeker heeft Zij toegegeven dat de theologisch ongereflecteerde volksvroomheid — bij de zwakheid des mensen — licht in gevaar geraakte waan en geloof, magie en Sacrament te verwisselen, het bovennatuurlijke grofweg te verstoffelijken. In moederlijk erbarmen heeft Zij steeds getracht het korreltje waarheid in ieder bijgeloof te onderkennen. Zeer zeker heeft Zij getracht ingewortelde heidense volksgebruiken, waar zulks mogelijk was, te „dopen". Maar in de grond heeft de H. Kerk steeds vanaf den beginne toverij en bijgeloof streng veroordeeld. Reeds het Oude Testament geeft vingerwijzingen tot zulk een houding. Men leze bijv. Deuteronomium 18, 9—14: „Wanneer gij in het land komt, dat de Heer, uw God, u zal geven, wacht u dan de gruweldaden dier volken te willen navolgen. En er worde onder u niemand gevonden, die zijnen zoon of zijne dochter toewijdt met door het vuur te laten gaan; of die waarzeggers ondervraagt en acht geeft op dromen en voortekenen, en niemand zij tovenaar en bezweerder, en niemand raadplege orakels en wichelaars of vorse naar de waarheid bij de doden. Want dat alles verfoeit de Heer, en om zodanige misdaden zal Hij hen bij uwe intrede verdelgen. **Volmaakt zult gij zijn en onberispelijk met den Heer, uwen God.** Die volken, welker land gij zult bezitten, luisteren naar wichelaars en waarzeggers; maar gij zijt door den Heer, uwen God, anders onderricht."

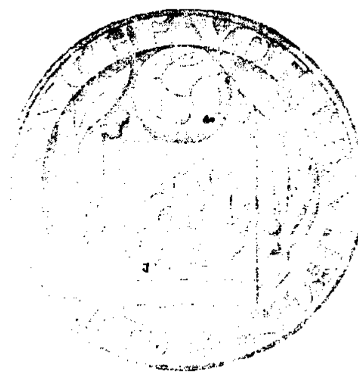
De eerste Paus, reeds, de H. Petrus, veroordeelde het drijven van den magiër Simon, die door zijn toverkunsten veel verwarring onder 't volk gebracht had. St. Paulus liet in Ephese op de openbare markt de toverboeken verbranden en volgens de Openbaring worden de tovenaars in de poel geworpen die van vuur en zwavel brand (Openb. 21, 8). Keizer Constantijn bedreigde alle tovenaars, waarzeggers en sterrenwichelaars met de doodstraf, alsmede degenen, die van die lieden onderricht in de kunsten ontvngen. De geschriften der H. Vaders, Concilies, Sydnoden enz., enz. zijn vol van de strijd tegen het bijgeloof. En zo is het tot heden gebleven. Men denke aan de Pauselijke beslissingen over het misbruik van het magnetisme in de 19de eeuw en aan Canon 2325 van het nieuwe Kerklijk Wetboek, waarin de Bisschop is gemachtigd bijgelovige practijken te bestraffen.

Ook denke men aan het besluit van het H. Officie van 24 April 1917, volgens hetwelk het verboden is, ook slechts ter bestudering de zittingen van de spiritisten — zelf indien „géén" medium aanwezig is — bij te wonen. Talrijke verbods- en strafbepalingen der H. Kerk in de loop der eeuwen zou ik hier kunnen opnoemen, waardoor duidelijk bewezen wordt, dat Zij 't bijgeloof steeds krachtig heeft bestreden. Men kan deze trouwens zelf in de Kerkgeschiedenis naslaan. Het Concilie van Trente noemt ieder, die zich met tovenarij inlaat „een na-aper der ware vroomheid en Godsverering". Zo iemand maakt zich aan zware zonde schuldig, zolang hij geen oprecht berouw heeft, is hij een door God verworpene, derhalve voor de eeuwigheid verloren. Sterker kon de H. Kerk de waan der magie niet veroordelen. Men ziet dus ook weer wat die praatjes als zou volgens Chamberlain en andere auteurs van anti-Katholieke boeken de H. Kerk „een burcht van het bijgeloof" zijn en de priesters duivelsdienaars, waar zijn. Tegen het licht der waarheid zijn de ogen van dezulken niet bestand.

Levensernst staat vierkant tegenover lichtzinnigheid, maar niet tegenover vrolijkheid. Integendeel levensernst is juist een voorname bron van blijmoedigheid. Want opgeruimdheid is vooral een vrucht van het bewustzijn dat men zijn plicht heeft vervuld.

Vele dingen worden lachende gezegd of gedaan, die later schreiende worden betreurd.

Neem de mensen zoals ze zijn.
Wees zelf zoals gij hen zoudt wensen,
Dan zult gij met alle mensen
En elk met u tevreden zijn.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

5 Juni 1938: A-klasse	Jong Holland 1 — Hercules 1 (H. Elfrink)		
5 Juni 1938: B-klasse	Sparta — Jong Curaçao (P. Tuin)		*
5 Juni 1938: Juniores	Jong Holland — R.C.C. (A. Ercol)		**
6 Juni 1938: A-klasse	Hollandia 1 — R.C.C. 1 (J. Gast)		
6 Juni 1938: B-klasse	Be Quick — Hilversum (F. Krauenburg)		*
12 Juni 1938: A-klasse	Transvaal 1 — Feyenoord 1		
12 Juni 1938: B-klasse	Atletico (C) — Sparta (O. Suarez)	%	*
19 Juni 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Jong Holland 1		
19 Juni 1938: Res.A-klasse	R.C.C. 2 — S.U.B.T. 2		*
26 Juni 1938: A klasse	Asiento 1 — R.C.C. 1		
26 Juni 1938: Res.A-klasse	[illegible] 2 — Jong Holland 2		*

RIO CANARIO

12 Juni 1938: B-klasse	Arsenal (A) — D.C.C. (R. B. Wilsoe)	%	*
12 Juni 1938: B-klasse	Be Quick (B) — Hilversum (A. Oehlers)	%	*
26 Juni 1938: A-Klasse	Hollandia 1 — S.U.B.T. 1		
26 Juni 1938: B-klasse	Hilversum — Sparta		

SCHERPENHEUVEL

5 Juni 1938: Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — R.C.C. 2 (Chr. Wix)		*
12 Juni 1938: B-klasse	Atlantico (D) — Jong Curaçao (E. R. Jansen)	%	
19 Juni 1938: Res.A-klasse	Transvaal 2 — Feyenoord 2		
19 Juni 1938: Juniores	Scherpenheuvel — S.U.B.T.		**
26 Juni 1938: A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Feyenoord 1		
26 Juni 1938: B-klasse	Winnaar A (E) — Winnaar B	%	*

De A-klasse wedstrijden beginnen om half vijf.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om drie uur.
De met ** aangegeven wedstrijden beginnen om negen uur v.m.
De met % aangegeven wedstrijden zijn voor de B-klasse Zilveren Bal.

HET BESTUUR.

CARUSO EN DE DUITSE STUDENTEN.

Onder de ontelbare voorbeelden van verering en bewondering voor Caruso is er misschien geen, die zo aangrijpend is, als de huldiging, die de Duitse Studenten den groten tenor eenmaal tijdens zijn oponthoud te Berlijn hebben bewezen. **De trouwe dienaar van Caruso Martino** vertelde aan mevrouw Caruso, die een en ander in een boek heeft medegedeeld over het volgende:

„Behalve dat de Duitsen veel van muziek houden, vereren zij haar, als geen ander volk. Zij houden van goed eten, maar nog meer van muziek. Eens op een avond, alles was natuurlijk uitverkocht, werd er een bloemstuk binnengedragen in de vorm van een hoefijzer, zó groot, dat het de gehele kamer vulde. Op het ogenblik, dat ik het huldeblijk wilde binnendragen verliet Caruso het podium. Hij was moe en opgewonden, zoals dat na elk optreden het geval was, bleef staan om de aan de bloemen gehechte kaart te lezen: „Aan de grootste aller zanger, van de studenten."

„Laat het staan," zeide hij, terwijl hij begon zich te verkleden. Een vriend trad binny, zag en las de kaart en zeide: „Dat is te erg. De studenten hebben je immers niet horen zingen."

Caruso wierp zijn sigaret, die hij niet had aangestoken weg en vroeg: „Wat bedoel je, zing ik dan niet luid genoeg." „Dat niet," antwoordde de ander, „maar alle plaatsen waren uitverkocht."

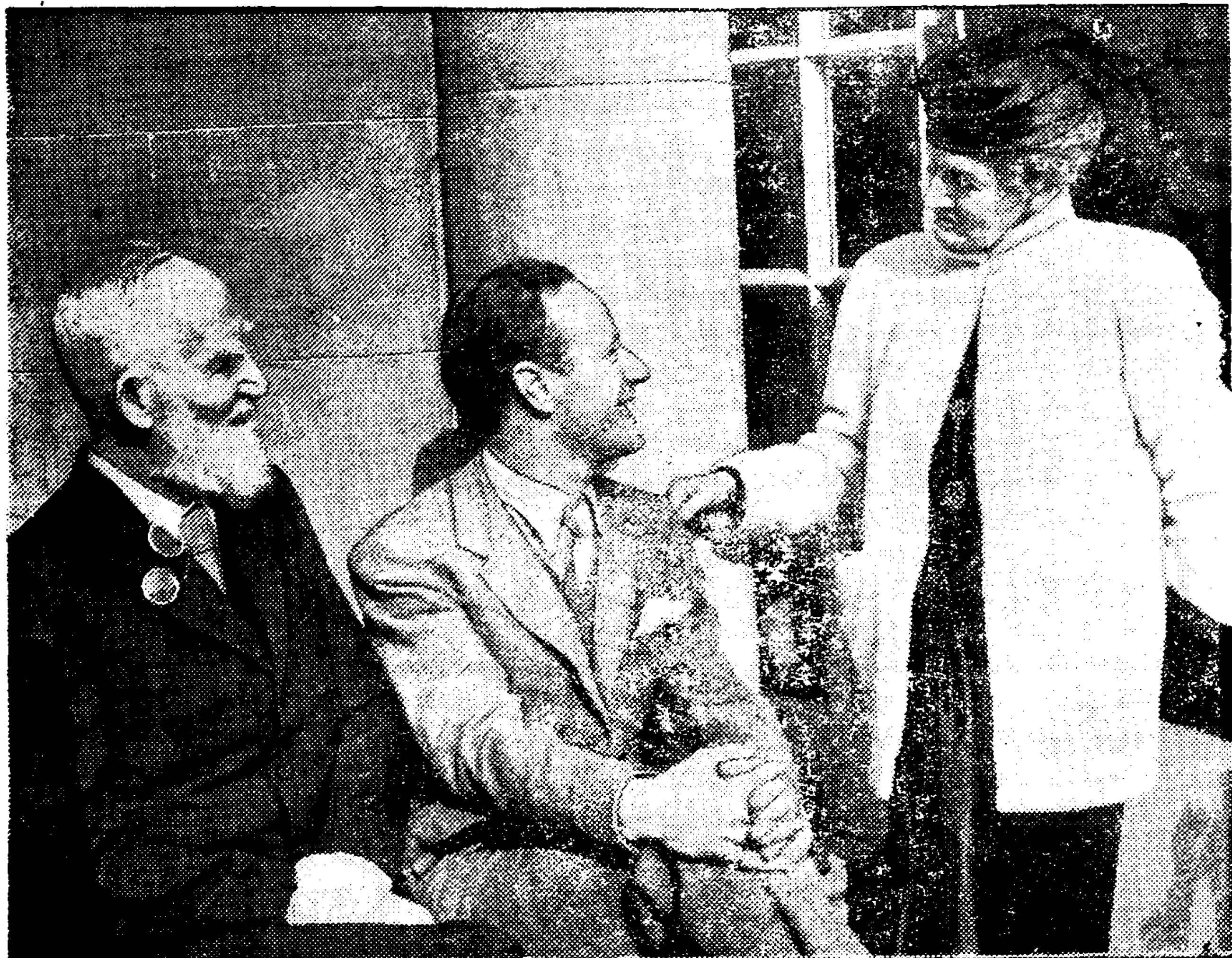
Caruso's kleedkamer zag uit op de straat en zo groot was het leven, dat van buiten naar binnen drong, dat ik naar het raam ging, om het te sluiten, daar ik dacht, dat het hinderlijk was. Hij vroeg me echter: „Martino, wat zou dat lawaai betekenen?" Ik luisterde, en ik vernam een gezoem en gedruis en geroep van mensen. Toen ik naar buiten keek, zag ik studenten op straat staan. Het zijn de studenten, zeide ik en ik vermoed, dat ze wachten tot u naar buiten komt. **Caruso keek naar het grote bloemenhoefijzer en ging naar het raam.**

Toen de studenten hem zagen komen, begonnen zij te roepen en hun mutsen in de lucht te gooien. Zulk een demonstratie hebben we nooit meeegemaakt en evenmin zulk een oorverdovend lawaai. Mijn oren doen nog pijn als ik daaraan denk.

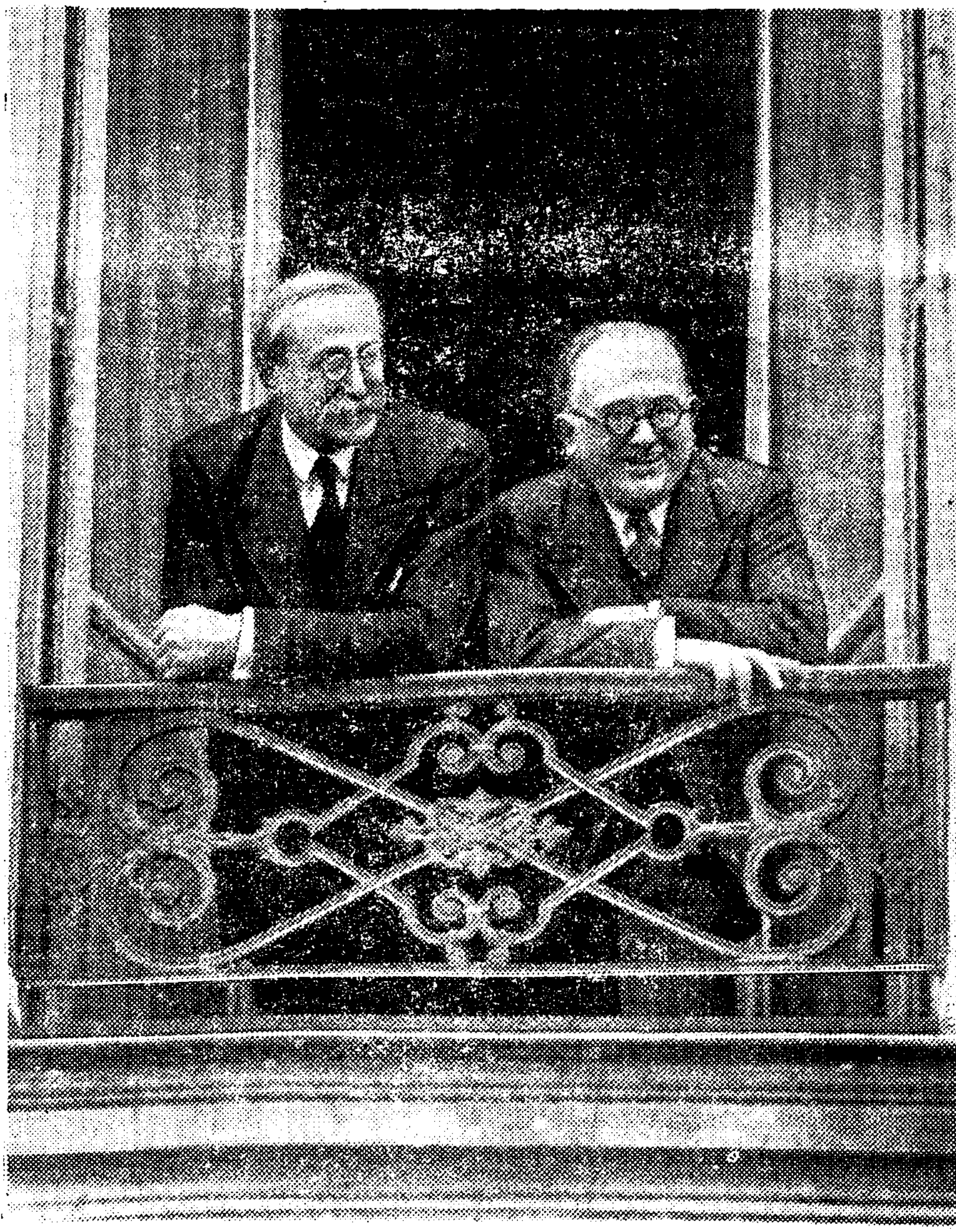
Plotseling ging de hand van Caruso omhoog, en hij begon de aria uit Martha te zingen. Dadelijk verstomde het geroep. Niet één woord, noch één ademtocht werd er gehoord totdat de laatste toon was weggestorven en toen, toen ging er een geluid, het was gewoonweg verschrikkelijké Toen de grote zanger het gebouw verliet, en in zijn rijtuig stapte, werden de paarden uitgespannen en trokken zij hem voort tot aan het hotel."...

Willen wij er toe komen om een diepe invloed uit te oefenen, wanneer het uur van de daad voor ons zal slaan, dan moeten wij, vóór alles zoeken onszelf te vormen en „iemand" te worden.

Grote moeilijkheden stalen den mens, kleine winden hem op.

BERNHARD SHAW BIJ EEN FILMLUNCH. Bij de inauguratie van het filmen van „Pygmalion" werd er een lunch gegeven in de Pinewood Club en tussen de gasten waren Mr. Bernard Shaw en Lady Oxford en Asquith. Hier zien we Lady Oxford praten met Mr. Leslie, die in de „Pygmalion" optreedt.

FRANSE MINISTERS. Minister Blum in gezelschap van minister Vincent Auriol